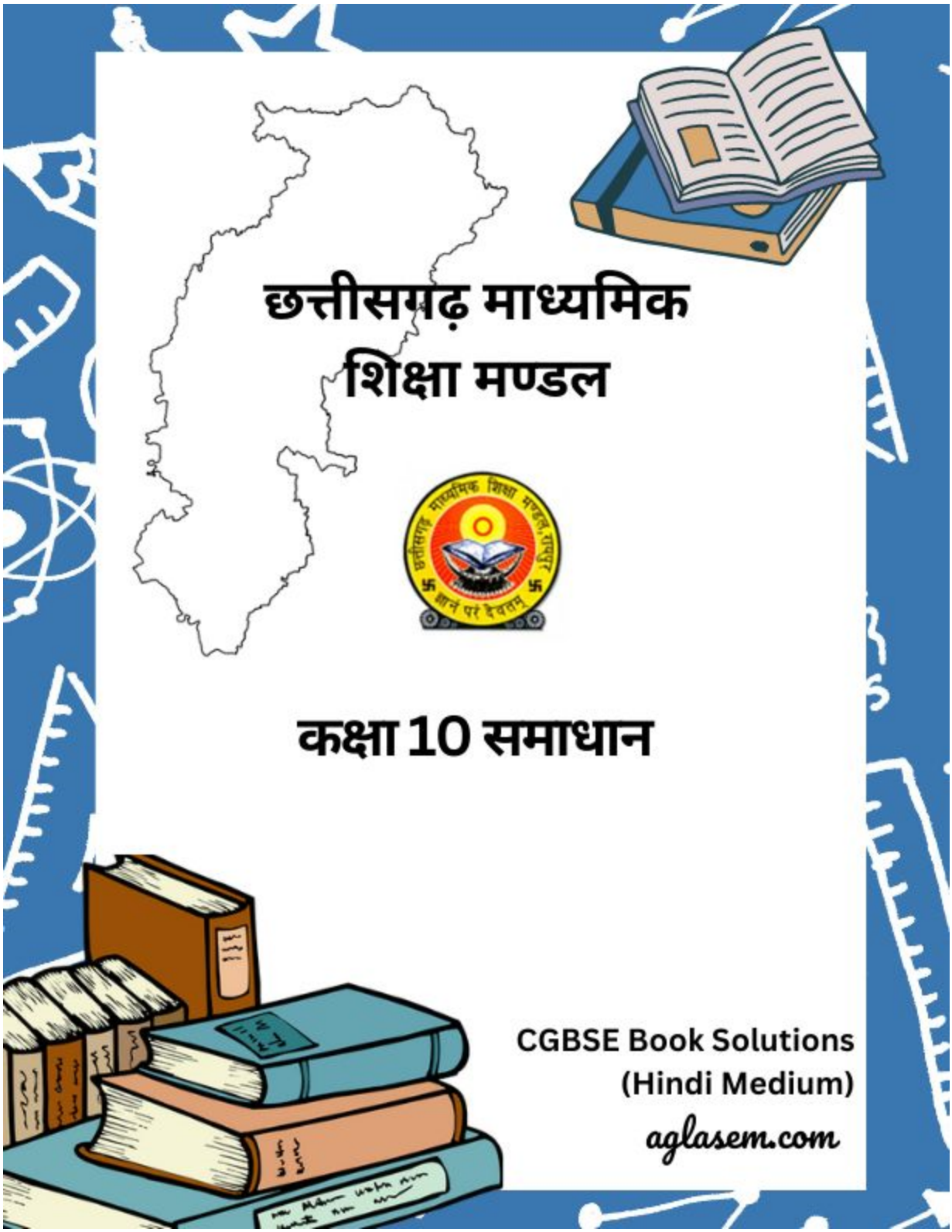
CG Board Class 10 Sanskrit Book Solutions

CG Board Class 10 Sanskrit Solutions
Chapter 13
यात्रा मङ्गलम्प्रति

अभ्यास:-

Page no. - 73
प्रश्न 1. अधोलिखितानां प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतभाषया लिखत-

Page no. - 73
क. मङ्गलयानं कुत: विमुक्तम्?
उत्तर- मङ्गलयानं श्री हरिकोटाया: विमुक्तम्।

Page no. - 73
ख. कः देशः स्वकीये प्रथमप्रयासे मङ्गलग्रहकक्षम् अलभत्?
उत्तर- भारतदेशः स्वकीये प्रथमप्रयासे मङ्गलग्रहकक्षम् अलभत्।

Page no. - 73
ग. भारतस्य मङ्गलकार्यक्रमे कति धनानि व्ययीभूतानि?
उत्तर- भारतस्य मङ्गलकार्यक्रमे 450 कोटि: रुप्यकाणि व्ययीभूतानि।

Page no. - 73
घ. कतिधा मङ्गलयानस्य मार्गः परिवर्तित: ?
उत्तर- सप्तधा मङ्गलयानस्य मार्ग: परिवर्तित:।

Page no. - 73
ड. के के देशाः मङ्गलग्रहकक्षं प्राप्तवन्तः?
उत्तर- अमेरिका, यूरोपसंघ:, सोवियत रूसः तथा भारत देश: च मङ्गलग्रहकक्षं प्राप्तवन्तः।

Page no. - 73
प्रश्न 2. कोठात् शब्दान् चित्वा योजयत -
अन्तरिक्षे, मावेन, भारतस्य, अमेरिकाया:, भूमौ, मॉम, रुसस्य, उपकरणानि, तैलानि, अन्तरिक्षान्वेषणस्य, विमानयात्रायाः,

docs.aglasem.com
aglasem.com

क. भारतस्य मङ्गलमिशन् इत्यस्य नाम .....अस्ति ।
ख. 'मैरीनर - 9'..... देशस्य सफल प्रयासः विद्यते ।
ग. मङ्गलयानेन सार्धं ..... प्रेषितानि ।
घ. मङ्गलयानकार्यक्रमः समग्र ..... प्रपञ्चस्य आदर्शभूतः ।
ङ. मङ्गलमिशन् इत्यस्य साफल्येन ..... भारतस्य प्रभावः उत्कर्षतां प्राप्स्यति ।
उत्तर- (क) मॉम, (ख) अमेरिकायाः, (ग) उपकरणानि, (घ) अन्तरिक्षान्वेषणस्य,
(ङ.) अन्तरिक्षे।

Page no. - 73
प्रश्न 3. अधोलिखितानां प्रश्नानां उत्तराणि हिन्दीभाषया लिखत -

Page no. - 73
क. मङ्गलमिशन् इत्यस्य मार्गस्य परिवर्तने का अवधेयता?
उत्तर- मङ्गलमिशन् इत्यस्य मार्गस्य परिवर्तने इयम् अवधेयता अस्ति यत् यानस्य गति एतावन्मन्दं मा भवतु येन तत् यानं मङ्गलस्य अधिकरणे ध्वस्तं भवेत् । अपि च यानस्य वेगः अपि एतादृशः ! तीव्रः न स्यात् येन तत् मङ्गलकक्षात् बहिः अन्तरिक्षे विलुप्तम् आप्नोतु।

Page no. - 73
ख. अस्माकं मङ्गलयानस्य कानि प्रमुखोद्देश्यानि?
उत्तर- अस्माकं मङ्गलयानस्य प्रमुखोदेश्यानि →
(क) जीवनास्त्विस्य अन्वेषणम्।
(ख) जीवनस्य संभावनायाः अन्वेषणम् ।
(ग) तत्रस्थ खनिजपदार्थाम् अध्ययनम्।
(घ) मीथेन अस्ति न वा या इति अन्वेषणम्।

Page no. - 73
ग. किमर्थं मङ्गलकार्यक्रमः समग्र-अन्तरिक्षान्वेषणप्रपञ्चस्य आदर्शभूतः?
उत्तर- मंङ्गलयानकार्यक्रमस्य साफल्येन अन्तरिक्षे भारतस्य प्रभावः
उत्कर्षतां प्राप्नोत् अतः समग्र - अन्तरिक्षान्वेषण - प्रपञ्चस्य आदर्शभूतः ।

Page no. - 73
घ. अन्तरिक्षे अन्वेषमाणायाः संस्थायाः विषये लिखत ।
उत्तर- अन्तरिक्षे अन्वेषमाणा संस्था 'इसरो' अस्ति। अस्य मुख्यालयः बैंगलोर नगरे अस्ति। संस्थायाः प्रमुख कार्यं अन्तरिक्ष सम्बन्धी प्रविधिः उत्पादनम्।

Page no. - 73
ङ. ग्रहपरिवारे मङ्गलग्रहस्य का स्थितिः ?

docs.aglasem.com
aglasem.com

उत्तर- ग्रह परिवारे मङ्गलग्रहः प्रयासौ पृथिवी ग्रह सममेवति अनुमीयते, परन्तु तम जीवनास्तित्वं अथवा जीवनहेतु सम्यक् पर्यावरणम् अस्ति वा नास्ति एते प्रश्नाः अधुनापि शोधनस्थितौ एव वर्तन्ते ।

Page no. - 74

प्रश्न 4.पाठे प्रयुक्ताः संख्याः संस्कृते विलिख्य तदुत्तरवर्तीः संख्याः अपि लिखत - उदाहरणम्- 20-विंशतिः, 21-एकविंशतिः ।

51 - एकपञ्चाशत्
450 - पञ्चाशदुत्तर चतुः शत् ।
52 - द्विपञ्चाशत्
451- एकपञ्चाश दुत्तर चतुः शत् ।
21 - एकविंशतिः
22 - द्वाविंशतिः
1971- एक सप्तत्युत्तर एकोनविंशतिः
1972 - द्वासप्तत्युत्तर एकोनविंशतिः

Page no. - 74

प्रश्न 5. कः केन सम्बद्ध अस्ति। वाक्यं लिखत -

1. इसरो 1. ध्रुवीयोपग्रहस्य प्रक्षेपकथानम्
2. मॉम 2. राष्ट्रीय - वैमानिकी अन्तरिक्ष-प्रबन्धञ्च
3. मैरीनर-9 3. जीवनास्तित्वसूचकम्
4. मावेन 4. नासया निर्मितं शोधयानम्
5. PSLV C-25 5. भारतीयान्तरिक्ष-अनुसन्धान-संगठनेन
6. नासा 6. सतीशधवनान्तरिक्ष केन्द्रेण
7. हरिकोटा 7. प्रथमः सफलः प्रयासः
8. मीथेन 8. मार्स ऑबिटर मिशन् इत्यनेन

उत्तर-1.भारतीयान्तरिक्ष-अनुसन्धान-संगठनेन,
2. मार्स ऑबिटर मिशन् इत्यनेन,
3. प्रथमः सफलः प्रयासः,
4. नासया निर्मितं शोधयानम् ,
5. ध्रुवीयोपग्रहस्य प्रक्षेपकथानम् ,
6. राष्ट्रीय - वैमानिकी अन्तरिक्ष-प्रबन्धञ्च,
7. सतीशधवनान्तरिक्ष केन्द्रेण,
8. जीवनास्तित्वसूचकम् ।

docs.aglasem.com
aglasem.com